

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementenprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Bedankt voor Goes Ds. H. Ligtenberg van Vlaardingen

GENERALE SYNODE

De roepende kerk van Utrecht heeft tegen Dinsdag 12 Sept. a.s. de Generale Synode opnieuw saamgeroepen, te UTRECHT; aanvang des morgens te 11 uur, in het kerkgebouw Boothstraat.

ROEPING EN WEDERGEBOORTE.

X. vraagt naar aanleiding van een gesprek met een „Gereformeerde” of de wedergeboorte vóór de roeping gaat; hij is van ander oordeel, maar tegen hem werd aangevoerd, dat toch eerst het oor geplant moet zijn, wil men kunnen hooren; het geestelijk oor wordt geplant in de wedergeboorte en dus moet de wedergeboorte aan de roeping vooraf gaan.

Zoo de zaak liep over natuurlijke dingen, was de tegenwerping zeer duidelijk; maar de wedergeboorte is een bovennatuurlijk Gods werk. Had de doode Lazarus een oor om te hooren, toen de Heere Jezus met een groote stem riep: „Lazarus, kom uit!” Immers neen, en toch stond hij uit den dood op, want het machtwoord des Heeren maakte hem levend. Zoo geschiedt geestelijker wijze in de wedergeboorte. God de Heilige Geest maakt het gepredikte Woord krachtig tot opwekking van den geestelijk dooden zondaar. Hij roept Zijn uitverkorenen niet alleen uitwendig, maar met een inwendige roeping en die inwendige roeping wederbaart. Roeping en wedergeboorte vallen saam. In orde van behandeling stellen wij echter de roeping vóór de wedergeboorte.

Men lette daarop wel, omdat hiermede de leer in nauw verband staat, dat de uitverkorenen wedergeboren zijn van hun geboorte aan en eerst later door de roeping die wedergeboorte openbaar wordt. Zoo zou Paulus een wedergeboren vervolger van de gemeente Gods geweest zijn en op den weg naar Damascus niet zijn levend gemaakt, maar geroepen en zijner wedergeboorte zich bewust zijn geworden. Deze zielsmisleidende leer wordt zóó sterk door sommigen gedreven, dat zelfs alle zelf-onderzoek aangaande zijn staat niet alleen onnoodig, doch ook te veroordeelen zij. Ieder gedoopte heeft te gelooven, dat hij is wedergeboren; zonder eenigen twijfel. Het verbond der genade is vast en de belofte Gods zeker en dat wordt van toepassing geacht op elk, die tot de zichtbare kerk behoort. Geloof maar! Reken je zelf er maar bij! O, wat zal het toch zijn, als de Heere eens komen zal met de wan in Zijn hand en Zijn dorschvloer zal doorzuiveren. Hij zal scheiden het koren van het kaf; de schapen van de bokken af. Hoede ieder zich toch voor de misleidende leer die reeds langen tijd Neerlands kerk beroerd heeft. De wedergeboorte is niet van de inwendige roeping langen tijd te scheiden; beide vallen saam in het stondeke van Gods welbehagen. De wedergeboorte is de levendmakende daad Gods; de inwendige roeping zegt ons op welk een wijze God de wedergeboorte werkt, n.l. door de roeping Zijns Woords krachtig te maken naar de werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de dooden heeft opgewekt en heeft Hem gezet tot Zijn rechterhand in den hemel (Efeze 1 : 19, 20). Dan gaat voor een doorn een dennenboom op en voor een distel een mirtenboom en het zal den Heere wezen tot een naam en tot een eeuwig teeken, dat niet uitgerooid zal worden (Jes. 55 : 13).

HET ZAAD DER WEDERGEBOORTE.

Een tweede vraag, die X. stelt gaat over het zaad der wedergeboorte. Is dat zaad iets, dat wij in onze harten hebben, of wat is het dan?

Het zaad der wedergeboorte is Gods Woord. Duidelijk staat dat in Jac. 1 : 18. Naar Zijn wil heeft Hij ons geboord door het Woord der waarheid; en in 1 Petri 1 : 23: „Gij,

die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad door het levende en eeuwigblijvende Woord Gods. En dit zaad blijft in den wedergeborene en is in hem werkzaam (1 Joh. 3 : 9, vgl. Joh. 3 : 5). Gij moet dus niet van een zaad spreken, dat in de uitverkorenen langen tijd werkloos is, terwijl de zonde wel werkt. Met Calvijn vragen wij wat moet dat voor een zaad zijn?

JUDAS AAN HET H. AVONDMAAL?

X. vraagt, of Judas aan het H. Avondmaal is geweest en of een onbekeerd mensch ten Avondmaal gaan mag?

In Art. 35 der Ned. Gel. Belijdenis wordt ten antwoord op het eerste deel van deze vraag gezegd: dat de goddelooze wel het sacrament ontvangt tot zijn verdoemenis, maar hij ontvangt niet de waarheid van het sacrament; gelijk als Judas en Simon de Toovenaar beiden wel het sacrament ontvingen, maar niet Christus, die door datzelfde beatekend wordt, welke den geloovigen alleen medegedeeld wordt.

Uit het feit, dat onze Belijdenis het er voor houdt, dat Judas ook het Avondmaal ontvangen heeft, blijkt wel, dat de Heere Jezus, die hem toch als den verrader kende, ons heeft willen leeren, dat wij iemand maar niet van het Avondmaal moeten heenzenden, omdat wij hem onbekeerd achten. Maar er volgt geenszins uit, dat Judas en voorts de onbekeerden van hart het recht hebben het Avondmaal te houden. Het vreeselijk oordeel, dat over hun Avondmaalsviering wordt uitgesproken, moest hen zich er voor doen wachten. Zij eten en drinken zich een oordeel; zij ontvangen het sacrament tot hun verdoemenis. Vooral in de voorbereidings-predikatie hebbe de leeraar op zelf-onderzoek aan te dringen. Catechismus en Avondmaals-formulier geven de kenmerken op, waaraan ieder zich te toetsen heeft. Maar zoo het kerkelijk toezicht over leer en leven getrouw gehouden wordt en de leeraar zich vrij maakt van het bloed zijner hoorders, ligt het voor ieders rekening hoe hij Avondmaal viert. Geen onbekeerde heeft recht of grond om ten disch te gaan, ook al is hij een in belijdenis en wandel onbesproken lid der zichtbare kerk; maar zoo ik zeide, zijn aangaan en wegblijven is tot zijn verantwoording.

PLAATSSEN-VERHURING.

X. vraagt, of de kerkeraad het recht heeft om de plaats en te zeggen aan niet-leden, die bij de vacature, weinig ter kerk komen, terwijl vele leden geen plaats kunnen krijgen.

Deze vraag heeft zich dikwijls voorgedaan, als het kerkgebouw te klein is. Zoolangen tijd er voldoende plaats waren verhuurde de kerkeraad gaarne; maar keert de toestand om, dan klagen de leden geen plaats te kunnen krijgen. De fout ligt in het begin. Men moest in elk geval een verordening maken voor verhuring van plaatsen en daarin o.a. bepalen, dat de huurtijd ten allen tijde per kwartaal, zoowel door den kerkeraad als door den huurder kan worden beëindigd; dat bij niet getrouw bezetten het recht op de plaats verloren gaat; dat men de plaatsen niet onder-verhuren mag; en met name voor niet-leden, dat zij hun plaatsen moeten afstaan, als leden deze van noode hebben, een en ander ter beoordeeling van den kerkeraad. Voert men het eenvoudig kaartstelsel in dat bij De Banier te verkrijgen is, dan zouden de voornaamste bepalingen op de kaarten gedrukt kunnen worden. Maar nu dit alles niet is tevoren besproken, moet de kerkeraad wel in het bijzonder voorzichtig te werk gaan, om geen hevige ruzie te verwekken, hoewel, in het algemeen gesproken, leden meer recht kunnen doen gelden dan niet-leden.

LATIJSCHES GRAMMATICUM.

X. vroeg een eenvoudige Latijnsche Grammatica.

Ik zou hem K. v. d. Heyde kunnen aanraden. Gramm. I. Vormleer (uitgave Wolters, Groningen) tegenwoordig nog al gebruikt. Het zal hem echter niet meevallen zonder leiding het Latijn te leeren; maar 't is te beproeven.

PREDIKBEURTEN.

VRIJDAG 25 AUGUSTUS

HOOFDDORP: 7 uur Ds. Verhagen.
GENEMUIDEN: 7 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 26 AUGUSTUS

PIJNACKER: 6.30 uur Ds. Ligtenberg.

ZONDAG 27 AUGUSTUS

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. Visser.
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesd.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO, Kleuterhuis Dahlastraat: 10 en 4 uur leesd.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesd.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70—72: 10 en 4.30 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 5 uur leesd.
ARNEMUIDEN, Zaai Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
AXEL: 10 en 2.30 uur leesd.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. J. Franje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesd.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 uur leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6.30 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 u. leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesd.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 2.30 uur leesd.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
DE RIJP: 10 en 3.30 uur leesd.
DINTELOORD: 10.30 en 6.30 De Heer Blok
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT (Kasperspad 18b): 10 en 5 uur leesd.
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 uur leesd. en 2.30 u. Ds. Kok.
ELSPEET: 10 en 3 uur leesd.
ELST (U): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHDEDE: leesdienst.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 5 uur leesd.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. de Blois.
GOUDSWAARD, Chr. School: 11 en 4 u. leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 u. leesd.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesd.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur leesdienst.
GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 10 en 4.30 uur leesd.
HAAMSTED: 10.30 en 3.30 uur leesd.
HAARLEM, Parklaan 21: 10 en 5 uur leesd.
HALSTEREN, 9 en 3 uur Dr. Steenblok
HARDERWIJK, Gebouw „Obadja“: 9.30 en 4 uur leesd.
HEDEL: 10 en 6 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.

HERKINGEN, Chr. School: 10.30 en 7 uur leesd.
HOEDEKENSKERKE: 10.30 3 en 6 uur leesd.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 10 en 5 uur leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6.30 uur leesd.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. v. d. Berg.
KRUINGEN: 10, 2.30 en 6.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aamgeenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10 en 3 uur leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10, 2 en 5 uur leesd.
MIJDRECHT: 10 en 7 uur leesd.
MOERKAPPELLE: 10 (H.A.) en 7 uur Ds. M. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
NIEUWDORP: 9 1 en 6 uur Dhr. Rijkse N.H.K.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
NIEUWAAL: 10.30 en 7.30 uur leesd.
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
NUNSPPEET: 9.30 en 2 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorresteyn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDE TONGE: 10 en 3 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
PIJNACKER, Kleuterschool, Juliana van Stolberglaan: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesd.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesd.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
ROTTERDAM (Boezemsingel): 10 en 5 uur Ds. Honkoop
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 u. leesd.
ROTTERDAM-ZUID: 10 en 5 uur leesd.
RIJSSEN (Wal): 9.30, 2.30 (H.D.) en 6 uur Ds. Lamain.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 5.30 uur leesd.
SCHERPENZEEL: 10 en 6.30 uur leesd.
ST. ANNALAND, Raadzaal Oude Gem.-huis: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesd.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesd.

UDDDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat 7: 10 en 5.30 uur Ds. M. Heikoop.
VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
VLISSINGEN: 9.30 uur Glaristraat en 3 uur Luthersche kerk, leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 10.30 2.30 en 6.30 Ds. G. H. Kersten.
WAARDENBURG: 10.30 en 7.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesd.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 10 en 3 uur leesd.
WOERDEN: 10.30 en 6.30 uur leesd.
WOLPHAARTSDIJK: 10.30 u. H.A. 3 u. H.D. 7 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur leesd.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 4 uur leesd.

MAANDAG 28 AUGUSTUS

LEMMER: 8 uur Ds. Lamain.

DINSDAG 29 AUGUSTUS

DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7 uur Ds. H. Ligtenberg.
OUDEMIRDUM: 2.30 en 7.30 Ds. Lamain
ZAANDAM: 5.30 uur Ds. P. Honkoop.

WOENSDAG 30 AUGUSTUS

WIJERDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.
POORTUGAAL: 7.15 uur Dhr. Blok.
ROTTERDAM, Rauwenhoffplein 25: 7 u. Ds. Honkoop.
EDE: 12 uur Huw. Bev. 6.30 uur Ds. Franje.

DONDERDAG 31 AUGUSTUS

BOSKOOP: 7 uur Ds. Ligtenberg
ERMELO: 7 uur Ds. Franje v. m. school Telgt.
KAMPEN: 7 uur Ds. Lamain.

VRIJDAG 1 SEPT.

HARDERWIJK: 7 uur Ds. Lamain „Obadja“
APELDOORN: 7 uur Dr. Steenblok.

ZATERDAG 2 SEPT.

ENSCHDEDE: 3.45 Ds. Lamain.

MEDEDELINGENBLAD DER GEREFORM. GEMEENTEN
UTRECHTSCHESTRAATWEG 149 - RHENEN

Frankeering bij
abonnement
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentweg 66 91,
HILVERSUM.